

SLOVENSKI SOKOL.

GLASILO SLOVENSKE SOKOLSKÉ ZVEZE.

Štev. 8. in 9.

V Ljubljani, 20. avgusta 1906.

Leto III.

Ljubljana — Zagreb — Praga.

Še so nam v živem spominu bajno-krasni dnevi slovenskega vsesokolskega zleta 1. 1904. v Ljubljani — že nas zovejo Hrvati, a za prihodnje leto nas kliče sokolski rog v stostolpo zlato Prago na peti češki vsesokolski zlet.

V dneh 1., 2. in 3. septembra letos v kraljevi Zagreb! Vabijo nas na kongres vsega slovanskega Sokolstva. Udeležiti hočemo ono tako sovraženo, tako „strašno“, pa tudi tolikrat „po nemarnem“ imenovano slovansko vzajemnost v enotnem delu, v plemenitem tekmovanju med seboj, v medsebojnem spoznavanju ter v spoznavanju naših upov in našega strahu, naših teženj, naših ciljev.

Starosta „Česke Obce Sokolske“, brat dr. Scheiner, je pred kratkim zapisal krasne besede o vsesokolskih zletih:

„Sokolstvo s svojo organizacijo in sestavnim delom se je že probojevalo do Slovanstva ter si pridobilo tal skoro na vsej zemlji slovanski. Ono je že davno silna institucija slovanska, ki, ovladana z enim duhom in eno idejo, je v nekoliko letih zbrala neštete vrste v njej osredotočenega moštva v moško celoto, s skupnim duhom delujočo in postopajočo. Vzemite v roke sokolske časopise slovenske, hrvatske in poljske, in najdete tam delo čeških sokolskih delavcev, ki — komaj dano na svetlo v naših časopisih — je že last vsega slovanskega Sokolstva, ki

na njem dalje gradi in dela. Do tega smo dospeli pred vsem z ozkimi osebnimi stiki, z obiski posameznikov ter z velikimi odpravami do slovanskih dežel, s skupnimi podjetji, kakor so telovadski tečaji, telovadbe in tekme, z omogočenjem telovadbe slovanskim gostom ter s končno organizacijo osrednje zveze slovanskega Sokolstva, ki stopa pravkar v življenje.

Kdor se je udeležil velikih zletov sokolskih zlasti v Pragi, v Lvovu in v Ljubljani, mogel je zreti krasno pozorišče, kako je na telovadišču slovanska mladina iz vseh slovanskih zemelj, prsi ob prsih, rama ob rami pod enim poveljem tekmovala med seboj v sveži telovadbi, kakor bi bila izšla iz enega naroda, s srcem dopolnivši to, kar si z besedami ni mogla dopovedati. In tako delamo postopoma in sestavno dalje. Letos je prišla vrsta na Zagreb, kamor v septembru zleti zopet na tisoče Sokolov iz vseh gnezd slovanskih, da, poletimo odtod dalje v Črno goro, kjer na Cetinju orlom črnogorskim podamo primer svoje telovadbe in svoje zrelosti. Prihodnje leto pa ima Praga biti pozorišče velikolepega V. zleta vsesokolskega, na katerega se že danes skrbno pripravlja vse slovansko Sokolstvo in ki bo sestanek vse slovanske mladine sokolske.“

Slovenci ne prihajamo kakor gostje v kraljevstvo Zvonimirovo; stopiti hočemo na tla, ki so po vsej božji in

človeški pravici last naroda hrvatskega, kakor stopa iz tujine prihajajoči sin v hišo očetovo, in objeti hočemo sinove rdeče Like, skalne Dalmacije, bogate Slavonije in veselega Zagorja, kakor objema brata brat . . .

A tam prožimo roko tudi svo-
jemu gostu, sinu Libušinemu, vite-
škemu Poljaku, ponosnemu Bolgaru,
pobratimu Srbu, črnogorskemu orlu in
velikemu Rusu!

Proste vaje za zlet v Zagrebu.*)

Temeljna postava: spetna stoja, priročenje, roki stisnjeni v pest.

I. sestava.



Temeljna postava, ob
začetku in na koncu
vsake vaje.

1. a) Zakoračna stoja z desno — odročiti,
b) }
c) } drža.
d) }

2. a) Zanožna stoja z desno
— vzročiti,



b) predkoračna stoja z
desno — predročiti,
c) }
d) } drža.

3. a) Poluobrat v levo v od-
koračno stojo z desno
— odročiti, leva roka
z dolnjim lokom,

b) predročiti,
c) }
d) } drža.

4. a) S prisunkom desne noge spetna stoja — priročiti, b), c), d) : drža.

*) Pripomnje glej v lanski 11. št. „Sl. S.“ na str. 91. in sl. ter v letošnji 7. št. na str. 50. in 51.

II. sestava.



1. a) Odnožna stoja z desno
— odročiti,



b) vzročiti,
c) } drža.
d) }



2. a) Odročiti,



b) prednožna stoja z desno not
— s priročenjem predročiti,
c) } drža.
d) }



3. a) S prisunkom desne
noge spetna stoja
— priročiti,



b) počep odnožno z levo
— odročiti,
c) } drža.
d) }

4. a) S prisunkom leve
noge spetna stoja
— zaročno skrčiti,



b) s poluobratom v levo
zanožna stoja z desno
— suniti naprej,
c) s prisunkom desne
noge spetna stoja —
priročiti,
d) drža.



III. sestava.



2. a) Izpad z desno v stran— predr.

b)

c)
d)



b) umik z desno, predklon —
predročiti,

c) } drža.
d) }



b) drža,

c) s prisunkom
desne noge
spetna stoja —
priročiti,

d) drža.

IV. sestava.



1. a) Umik z desno — odročiti, b), c), d): drža.



2. a) Predkorak z desno — predročiti,



b) cel obrat v levo v poklek z desno — z dolnjimi loki vročiti, c), d): drža.



3. a) Vzravnavna v zanožno stoja z desno — zaročno skrčiti,



b) izpad z desno naprej — suniti z desno roko naprej gor, z levo nazaj, c), d): drža.



b) prednožiti z desno, suniti naprej, c) s prinoženjem z desno spetna stoja — priročiti, d) drža.



4. a) Zaročno skrčiti,

V. sestava.



1. a) Zanožna stoja z levo — roki skrižiti na prsih, desno čez levo (palca navzgor, zgor. lehti pritis. na trup)



b) predkorak z levo — suniti naprej.



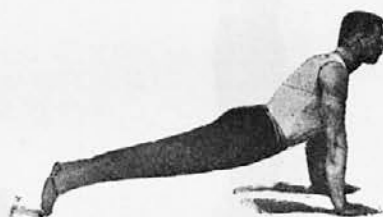
c) predkorak z desno — odročiti,



d) predkorak z levo — vzročiti.



2. a) S prisunkom desne noge spetna stoja — čepenje — predročiti,



b) ležna vzpora za rokama,

c) } drža.
d) }



3. a) Čepna vzpora,



b) vzravnavna — izpad z desno v stran — vzročiti z desno ven, z levo odročiti dol,

c), d): drža.

4. a) S prisunkom desne noge spetna stoja — priročiti, b) polobrat v levo, c), d): drža.

Slavnostni dnevi v Zagrebu.

Hrvatsko Sokolstvo, zbrano v „Savezu hrvatskih sokolskih društava“, ki šteje danes 44 društev z nad 5000 člani, se je resno in temeljito pripravilo na zlet. Gledali bomo njegovo od trenutka do trenutka napredujoče delo in uspeh tega dela.

Pomnoženi odbor „Saveza“ je porazdelil svoje velikansko delo med odseke: tehnični, razstavní, zabavni, jezdni, stanovanjski, izletni, časnikarski, finančni in stavbni odsek. Proračun izkazuje 35.000 K potrebščine.

Damskemu odboru načeljuje gospa F o n o v a,



Spomenik bana Jelačića na Jelačićevem trgu v Zagrebu.

vdova častnega člana ljubljanskega Sokola in prvega staroste Sokola v Zagrebu.

Na zlet nas vabi lepak, ki ga je umetniški izdelal slikar Crnčić.

Svirale bodo tri popolne godbe: domobranska iz Zagreba ter godbi iz Dubrovnika in iz Spleta.

Spored je v širokih potezih doslej takole določen :

1. septembra zvečer: sprejem gostov in komers ob 8. uri zvečer na vrtu Kola in zagrebškega Sokola. Na komersu sodelujejo vsa pevska in tamburaška društva zagrebška ter igra godba.

Udeležnike zleta, ki jih za drugi dan vežejo mnogotere dolžnosti, zlasti pa br. telovadce opozarjamo, naj

gredo pravočasno k počitku. Na to morajo paziti načelniki posameznih društev, ki so za to odgovorni.

2. septembra:

1.) tekmovalje od 6.—8. zjutraj; 2.) skušnja za javno telovadbo od 8.—10^{1/2}; 3.) slavnostni izprevod ob 11. uri; 4.) obed ob polu 1. ure; 5.) javna telovadba od 3.—6. Slavnostna predstava v gledališču od 1^{1/2}8.—9. Prolog bo govoril g. Andrija Fijan. Prolog je sestavil g. Rikard Katalinić-Jeretov. Nato igrajo privedel trilogije Vojnovičeve: „Allons enfants“ in „Knez od Sembrije“, spisal Branislav Nušić, ali event. kak prizor iz opere „Zrinjski“. Na koncu predstave bo živa slika po skici g. M. Crnčiča, kako „Croatia“ pozdravlja Sokolstvo. Vstop je prost. Slovenski sokolski zvezi na razpolago dane vstopnice razdelimo pravočasno. Po gledišču veselica in koncert na vrtu Kola s sodelovanjem vseh zagrebških tamburaških in pevskih društev. Reditelj brat dr. Fr. Bučar. Pričetek koncerta ob 8. uri. Hkratu bo elitni ples v „Gradjanskoj streljani“, ki ga priredi zagrebško meščanstvo. Pričetek ob 9^{1/2} uri. Povabljeni so vsi reprezentanti sokolskih društev in drugi gostje, skupaj do 1000 oseb. Pleše se z belimi rokavicami na rokah. Reditelj za Sokole je br. Cezar Akačić.

3. septembra:

1.) tekmovalje od 6.—8. ure; 2.) skušnje od 8.—10. ure; 3.) ogledovanje mesta ter obisk razstav od 10.—12. ure; 4.) obed; 5.) javna telovadba od 3.—6.; 6.) ljudska veselica.

Prezvišena gospa banica vabi za oba dni na obed za vsak dan po 10 Čehov, 10 Hrvatov, 5 Poljakov, 5 Slovencev, 4 Srbe, 4 Črnogorce, 4 druge in 4 člane hrvatske sokolske zveze.

Za ponedeljek, 3. septembra od 1. do polu 3. je določen banket v mali dvorani „Kola“, ki se je zanj prijaviti do 28. avgusta. Število udeležencev na banketu je omejeno. Od vsakega hrvatskega društva se udeleži po eden član, od zvez po 10 članov. Banket otvori podstarosta S. H. S. D. ter bodo govorili Čeh, Poljak, Srb, Bolgar, Črnogorec, Rusin, Slovenec in Hrvat.

V slavnostnih dneh otvorijo v Zagrebu zanimivo deželno gospodarsko razstavo ter se bo vsa slavnost kakor tudi javna telovadba (na telovadišču je prostora za 13.000 ljudi) vršila na razstavnem prostoru.

Spored javni telovadbi je:

Prvi dan: 1.) proste vaje vseh Sokolov (1000 mož); 2.) vaje hrvatskih društev na orodju; 3.) skupine na orodju — Slovenci; 4.) „moréška“ (narodni ples, ki se izvaja z orožjem v obeh rokah) — Sokol iz Spleta; 5.) vaje na 12 bradljah — plzenska župa; 6.) Poljaki s kopji; 7.) vaje s kiji — Hrvati in Čehi.

Drugi dan: 1.) proste vaje (vsi Sokoli); 2.) hrvatski sokolski naraščaj: a) z zastavicami, b) na orodju in igre; 3.) vzorne vrste na orodju (Bolgari, Čehi, Hrvati, Poljaki, Slovenci, Srbi); 4.) moréška; 5.) skupine — izvajajo Čehi; 6.) Čehi — vaje s kratkimi palicami.

Za brate, ki ne telovadijo, je odločen poseben prostor na telovadišču.

Navodila za zlet.

Legitimacije.

Vsi člani slovenskih sokolskih društev, ki se hočejo udeležiti zleta, brez ozira na kategorije članov posameznih društev (člani, članice, redni, podporni člani, naraščaj, člani v kroju ali civilni obleki) se morajo po svojem društvu prijaviti Slovenski sokolski zvezi ter naprej plačati po 2 K za osebo. Po številu prijavljenih, odnosno po številu vplačanih doneskov pošlje zveza na poedina društva legitimacije, ki se morajo izpolniti ter z društveno štampiljo

obtisniti. Legitimacijo nosi vsakdo pri sebi, da jo pokaže po potrebi.

Vsak posestnik legitimacije ima pravico do brezplačnega stanovanja, brezplačnega vstopa na gospodarsko in sokolsko razstavo, na komers, k skušnjam, na tekmovalno in javno telovadbo, razstavo za telesno vzgojo, ljudsko zabavo, sijajni meščanski ples (samo v kroju) in vobče na vse svečanosti in zabave, ki jih priredi „odbor za prireditve zleta“. Brez legitimacije ni nikomur pripušeno sodelovanje pri tekmovalni in javni telovadbi, pri izprevodu i. t. d.

Prihod v Zagreb.

Slovenska sokolska zveza pride v Zagreb 1. septembra z osebnim vlakom ob 7. uri 5 minut zvečer. Ta vlak odide z Zidanega mosta ob 5. uri popoldne. Na Zidanem mostu se sestanejo Sokoli s Primorskega in Kranjskega z brati iz Štajerske. Le-ti dospejo na Zidani most z brzovlakom ob 4. uri 20 min. Vsi kranjski Sokoli ter Sokoli iz Trsta, Gorice, Prvačine in Solkana se pripeljejo s poštnim vlakom, ki odide iz Trsta ob 9. uri 55 minut, pride v Nabrežino ob 10. uri 51 minut, Št. Peter ob 12. uri 40 minut, Postojno ob 1. uri 3 min., Logatec ob 1. uri 43 minut, v Ljubljano ob 2. uri 37 minut, v Zagorje ob

4. uri 6 minut in na Zidani most ob 4. uri 49 minut. Na Vidmu vstopi dolenski Sokol, v Brežicah brežiški Sokol. Ob prihodu v Zagreb ostanemo na peronu, dokler se ne izvrše pozdravi. Iz vagona je izstopiti s slečeno surko ter ogrnjeno preko leve rame. Brez privoljenja načelnikovega se ne sme tu noben član odstraniti. Pri kolodvoru stoje dečki s štandartami, na katerih so napisana poslopja z dotično številko, ki je zabeležena na legitimaciji. Razvrstimo se ob štandartah, ki določijo naša stanovanja, po predpisu, sklenjenem po zveznem odboru*). S kolodvora pojdemo v izprevodu do poslopja „Sokola“. Praporščaki odlože tu na galeriji prapore in rokavice. Odtod povedejo reditelji posamezne skupine na stanovanja.



Kemični laboratorij in spomenik sv. Jurja v Zagrebu.

Na prtljago mora vsakdo privezati listek, ki je na njem zabeleženo njegovo ime, kraj, odkoder je, in kje ob zletu stanuje v Zagrebu (prepis legitimacije). Na kolodvoru bodo vozovi za prtljago za vsako skupno stanovanje najmanj po eden. Na vozu je pritrjena štandarta z napisom in številko dotičnega poslopja. Vozovi gredo s kolodvora naravnost do dotičnega poslopja. Tu bodo zložili prtljago v vežo, kjer mora vsakdo sam si poiskati svojo ter jo odpraviti v svojo spalnico.

Prtljago onih, ki pojdejo na zasebna stanovanja, bodo posebni vozovi, označeni s „Prtljaga za posebna stanovanja“, odvedli v slavnostno pisarno, odkoder si vsak svoje stvari odnese na svoje stanovanje. V to svrho bodo v pisarni na razpolago postrežki in slugi.

Telovadci morajo svojo telovadno obleko omotati v močan papir ali jo spraviti v majhno vrečko ter jo opremiti z listkom, na katerem je njihovo ime in ime društva; ta listek služi obenem

*) Glej št. 5. letošnjega Sokola str. 38.: Javni nastopi „Slovenske sokolske zveze“. Glej tudi v današnji številki „Slavnostni izprevod“, na str. 73.

za to, da se ve, kam spada dotični omot v telovadski oplačilnici (garderobi) pri telovadišču. Te listke dobe pravočasno vsa društva. (Glej str. 70. „Oplačilnice“.)

Na ta način urejene male vrečice je dejati v veliko skupno vrečo, koš ali zaboj ter napisati na njem ime društva. To prtljago pošljejo takoj s kolodvora v oplačilnico ter jo denejo na pripadajoče mesto. To prtljago sme odpirati samo načelnik dotičnega društva.

Po končani telovadbi drugi dan si društvo telovadno obleko, zloženo na gori povedani način, vzame s seboj.

Priporoča se, da si udeležniki vzemo s seboj brisalko, ščetko, milo, leščilo za čevlje in druge potrebne stvari. Člane v kroju opozarjamo, da si na dnu čepice prilepijo listek s svojim imenom in imenom društva; tudi posamezne dele obleke naj označijo, da ne bo zamene.

Kdor hoče stanovati v hotelu ali zasebnem stanovanju, se mora 14 dni poprej javiti stanovanjskemu odseku (predsedniku tega odseka: br. A. Rogina, Zagreb, Ilica br. 32; njemu je tudi poslati denar za zasebno stanovanje).

Nadzorniki bodo na skupno stanovanje pustili samo onega, ki se izkaže z legitimacijo, da mu je odkazano stanovanje v dotičnem poslopu.

Sokolska obleka.

Člani, ki telovadijo na zletu, kakor tudi oni, ki ne telovadijo, a so v kroju, si morajo, predno odidejo na pot, pregledati in urediti sokolsko obleko, društveno, oziroma telovadno. Načelniki morajo paziti, da je obleka pri vseh članih v redu.

Društvena obleka.

Čepica: črna s črnim, 6 cm širokim robom. Kokarda, pritrjena nad levim očesom, je trobojna z monogramom in sokolskim peresom. Pero ne sme biti daljše nego 16 cm ter bodi pritrjeno napošev v kotu 36 stopinj pod kokardo.

Surka in hlače iz sivega volnenega sukna. Prišitih gumbic in gumbov na sprednji strani surke je 13; na rokavih so 4 gumbi z gumbicami.

Na surki na levi strani je prišiti ozek, 7 cm dolg trak s trobojnim

vrhnim robom z napisom kraja, odkoder je tvoje društvo. Napise oskrbi na željo društvena zveza.

Hlače navadne širjave imajo sponke za pas.

Pas: črn, lakast, z okroglim monogramom iz bele kovine (pazi, da monogram ni narobe).

Srajca iz rdečega platna (barve svetlordeče) z rdečimi koščenimi gumbi. Kroj kakor navadnih srajc brez nepotrebnih gub in uvezjenih okraskov. Svilene srajce so prepovedane!

Izletnikom v Črno goro priporočamo vzeti s seboj dve rdeči srajci.

Čevlji: črni, nikakor ne rumeni ali lakasti.

Plašč: do kolen segajoča pelerina.

Znak: starosta zveze nosi trobojno šerpo, načelnik zveze šerpo svetlomoder barve ter trobko; staroste, odnosno podstaroste društev imajo na desni rami trobojno zaponko*); načelniki**) in vaditelji društev imajo na desni rami zaponke svetlomoder barve, načelniki poleg tega trobko. Praporščaki imajo na desni rami zaponko rdeče barve ter bele rokavice s širokimi manšetami.

Drugi znaki so prepovedani. Priporočamo vobče, da nakit, kakor prstane, verižice pri urah, zapestnice in druge take reči pustite doma.

Telovadna obleka.

Sokolska čepica, bela trikotna, rdeče obrobjena srajca brez rokavov, na sredi prsi z napisom kraja, odkoder je tvoje društvo, temnomoder trikotne hlače z belomodrim pasom, črni telovadski čevlji brez pet ali pa črne telovadne šlape, potem pa moraš imeti nogavice iste barve, kakor so hlače. V čepici pritrdi listek s svojim imenom. Priporočamo, da s seboj ponesesh 2—3 telovadske srajce, to velja zlasti onim, ki se udeležijo tekmovalne in javne telovadbe. Pod trikotne hlače obleci plavalne hlače.

Obleko označi s svojim imenom in z imenom društva!

Red v skupnih stanovanjih.

1. Stopivši v spalnico, se moraš tiho sleči, odložiti obleko na odkazano mesto ter leči k počitku, ne da motiš druge brate.

2. Zjutraj je treba zgodaj vstati na znamenje načelnikovo ter urediti tako, da bodo

*) Zaponke ima v zalogi predsedstvo zveze.

**) Načelniki torej ne smejo več nositi belih šerp okoli pasu, ravno tako ne staroste in podstaroste trobojnih pasov okoli roke.

vsi na daljno znamenje načelnikovo pripravljeni, da skupno gredo na telovadišče.

3. Čez dan ni dovoljeno bivati v poslopju, razen če si bolan.

4. Rabiti druge postelje, kakor ti je odkazana, ni dovoljeno.

5. Kajenje v spalnicah je strogo prepovedano.

6. Vobče je gledati na red in snažnost v vseh prostorih skupnega stanovanja.

7. Kadar društvo odhaja domov, naj to načelnik ali njegov namestnik prijavi v pisarni za priredbo zleta.

Članom, ki stanujejo v hotelu ali v zasebnem stanovanju, je priti na zbirališče, ki ga označi načelnik, točno ob določenem času!



Župna cerkev sv. Marka v Zagrebu.

Skupni obedi.

Za skupne obede razdelimo društvom zahtevano število posebnih listkov: nakaznic za obed. Na nakaznici je zabeležena gostilna in številka, ki je v načrtu, ter tudi cena za obed. Za prejeto število takih nakaznic jamči za plačilo dotično društvo v vsakem slu-

čaju, pa naj se člani poslužijo obeda ali ne. Obed stane: juha, meso s prikuhami, pečenka s salato in močnata jed, 1 K 60 vin.

Voditelj, ki vodi goste na skupno stanovanje, ostane dotični skupini na razpolago, dokler bivamo v Zagrebu, ter se vsled tega more vsakdo glede vsega obračati do njega.

V to svrhu naj si vsakdo zapomni njegovo številko, ki jo nosi na levi rami.

Pri izprevedu in javni telovadbi stoje Sokoli pod vrhnim vodstvom načelnika (vodje) „S. H. S. D.“. Njegovim zapovedim se morajo vsi brezpogojno pokoriti.

Pri komersu, banketu, plesu, ljudski veselici in povsod, kjer Sokolstvo oficijalno nastopa, pripada enemu za to vnaprej določenemu hrvatskemu Sokolu vrhovno nadzorstvo in vodstvo. Njemu se mora vsak Sokol pokoriti.

Stanovanjski odsek se bode pobrigal, da bodo v spalnicah po možnosti umivalniki, brisalke, priprave za čiščenje čevljev itd. Svetovati je vendar, da si posamezniki ali skupine prinesejo s seboj brisalke, glavnike, kozarce, milo itd. Za najprimitivnejšo postrežbo bode skrbnjeno. Prostovoljne nagrade za postrežbo je smeti dati, toda nihče ni k temu primeran.

Za vse informacije služi **slavnostna pisarna** v južnem paviljonu gospodarskega društva, Sveučilišni trg 2, kjer se nahaja tudi telefon.

Povratak iz Zagreba.

Iz Zagreba se vračamo v ponedeljek, 3. septembra, zvečer ob 10. uri 26 minut. Kdor bi hotel ostati dalje v Zagrebu ali se udeležiti kakega izleta, mora vzeti civilno obleko s seboj.

O sokolskih pozdravih.

1. Četa pozdravi četo na povelje: „V desno (levo) glej!“ Po izvršenem povelju si četi zakličeta kratko „Na zdar!“

Vodnika in starosti si salutirajo.

2. Posameznik pozdravi četo vedno naprej, in sicer s salutiranjem in pozdravom „Na zdar!“ Odzdravita mu samo vodnik in starosta na enak način.

3. Posameznik pozdravi posameznika s salutiranjem in pozdravom „Na zdar!“

4. Ob posebnih prilikah člani lahko na primeren način izrazijo svoje navdušenje, vendar se mora pri tem strogo paziti, da ne trpi red v četi.

5. Posameznikom iz čete ni dovoljeno pozdravljati mimogredočih oseb.

6. Ako stopiš v zaprte prostore, snemi čepico.

7. Ako se snideš z bratom, ki ga ne poznaš, predstavi se mu s svojim imenom in z imenom svojega društva.

Razstava za telesno vzgojo in šolsko higijeno.

Razen Sokolstva se morejo te razstave udeležiti vse tvrdke, ki izdelujejo ali prodajajo predmete, služeče telesni vzgoji ali šolski higijeni. Razstava je v „Muzeju trgovske zbornice“.

Najprimernejši predmeti glede Sokolstva za razstavo so: slike (fotografije) odbora, vadijskega zbora, naraščaja, ženskega oddelka, članstva, javnih telovadb, sokolske dvorane, izletov, slavnosti i. dr., načrti telovadišča ali igrišča, brošure in spomenice, ki jih je izdalo društvo, diagrami o statistiki društva, če mogoče izza društvenega postanka; nagrade in odlike članov ter drugi važnejši društveni spominki, sokolske razglednice in drugo.

Razstava sestoji iz treh delov: I. sokolski in telovadski del, ki ga uredi tajnik „Saveza“, prof. dr. Bučar; II. splošna higijena, uredi dr. med. Radovan pl. Marković; III. šolska higijena, uredi prof. higijene na kr. vseučilišču, dr. Ivanović.

Razstava predločuje splošno telesno vzgojo človeka do najnovejše dobe.

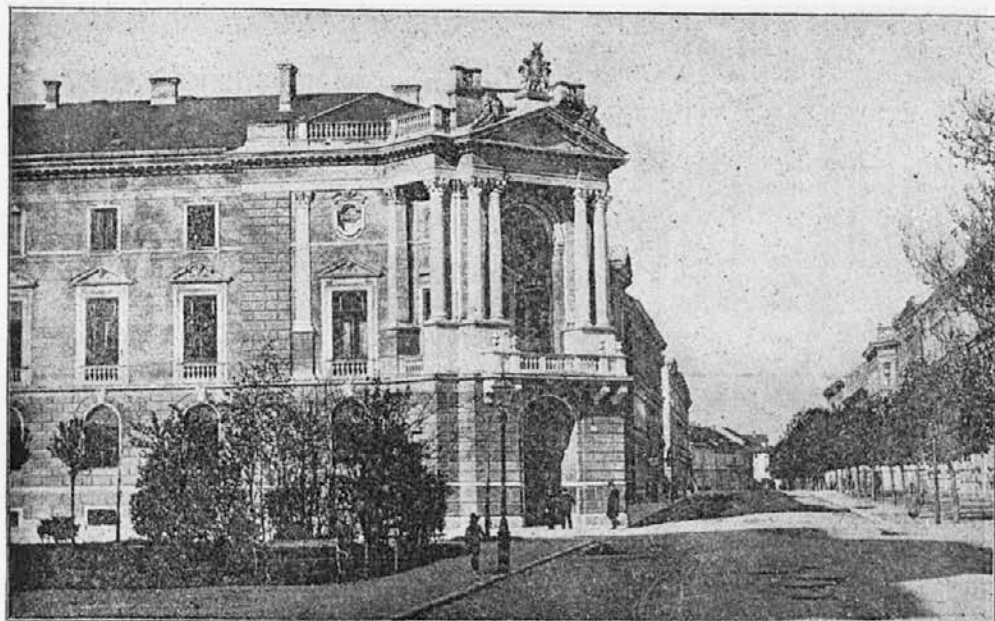
Izleti.

Po slavnostih v Zagrebu bodo izleti: 1.) Do Reke in v okolico (Trsat, Opatija, Voloska in dr.), dva dni, vožnja iz Zagreba do Reke stane 7 K. 2.) Do Samobora v zagrebški okolici, pol dneva. 3.) K Plitvičkim jezerom (tri dni, stroški za osebo 60 K). Dne 4. septembra zvečer z vlakom do Ogulina, kjer prenočimo v hotelih „Plitvice“ in „Frankopan“. Vlak stane tja in nazaj 8 K. Zgodaj v jutro dne 5. septembra na vozeh do Plitvičkih jezer. Daljava 68 km. Voz stane tja in nazaj 16 K. Ob jezerih prenočimo. Dne 6. septembra ogled slapov. Dne 7. septembra zopet na vozeh do Ogulina, odkoder gre zvečer vlak v Zagreb. 4.) Najlepši in najvažnejši pa je sedemdnevni izlet v Dalmacijo in Črno goro, ki ga priredi „Česká obec sokolska“. Dne 4. septembra popoldne odidemo s posebnim vlakom ter dospemo na Reko po peturni vožnji. Vožnja stane 7 K. Tega vlaka se morejo poslužiti tudi oni bratje, ki ne pojdejo v Dalmacijo in v Črno goro, če se pravočasno oglase. Na Reki nas čaka najeti Lloydov parnik, ki odpluje zvečer ob 10. uri. V sredo 5. septembra ob 10. uri dospe v Šibenik. Po dvehurnem postanku odpluje dalje v Splet, kamor dospe popoldne ob 4. uri. Tu ostane 8 ur ter

odpluje šele opolnoči do Gruža in Dubrovnika, kamor pride ob 10. uri dopoldne. Ob 1. uri popoldne odpluje dalje ter dospe po peturni vožnji ob 6. uri zvečer v Kotor. Prenočivši na parniku, se napotimo v petek v jutro ob 3. uri do Njeguša, rojstnega kraja črnogorskega kneza. Do tja je 5 ur hoda. Po daljšem odmoru korakamo popoldne še štiri ure do Cetinja. V soboto 8. septembra je ogledovanje mesta, popoldne javna telovadba vzornih vrst. V nedeljo 9. septembra se odpravimo do Reke, Crn ojevičev, odtod po Skadarskem jezeru do Barske luke, kjer nas ob 6. zvečer

naš parnik sprejme na krov. V ponedeljek 10. septembra pojdemo neposredno do Reke, kjer se izkrcamo v torek po noči ob 2. uri. Z jutranjimi vlaki preko Zagreba ali Št. Petra domov!

Vožnja na parniku, ki ima prostora za okoli 350 oseb, stane tja in nazaj s prehrano in prenočiščem na brodu, torej vse razen pijače, za osebo 87 K. K temu je računati za izlet v Črno goro še izdatke na kopnem ter za vožnjo po železnici z Reke domov okrog 40 K, tako da stane izlet v Črno goro posameznika do 140 K.



Pogled v Kukovićeve ulice v Zagrebu.

Navodila za tekmo, telovadbo in izprevod.

Telovadišče in oblačilnice za telovadce.

Telovadišče I. hrvatskega vsesokolskega zleta v Zagrebu je na vzhodni periferiji mesta med Jurišičevimi ulicami in Sajmištom, Klao-ničkimi ulicami in zidano topničarsko jezdarnico. Ves prostor obsega kakih 14.000 m²; od teh pripada za telovadišče okoli 3000 m², ostali prostor zavzemajo tribune. Tribune bodo

štiri: glavna z licem proti vzhodu, nasproti tej, z licem proti zahodu, tribuna za stojišča in dve stranski tribuni, severna in južna. Na glavni tribuni so lože, vsaka za 6 oseb v treh vrstah. Za ložami so balkonski sedeži. Postranski tribuni sta opremljeni s sedeži. V sredini glavne tribune je postavljen paviljon za reprezentante Sokolstva in povablence. Severno in južno od tega paviljona med balkonskimi sedeži so mesta za kazatelje prostih vaj in vaj s kiji. Pred

obema stranskima tribunama in pred tribuno za stojišča so podiji za Sokole, ki ne telovadijo. Vhod za telovadce je z južne strani. Nad tem vhodom bo nameščena godba. Na severni strani ob tribuni bo glavna blagajna, dve gostilnici, dve slaščičarni, soba za zdravnika, ognjegasce in policijo. Razen tega bo na južni strani telovadišča tudi ena gostilnica in ena soba za tehnični odsek in ena za policijo. Blagajne, kjer bo moči dobivati vstopnice za javno telovadbo, bodo ena na severovzhodu, druga na severozahodu in tretja na jugovzhodu. Vhod na sedeže v ložah in na balkonu (glavna tribuna) bo na severozahodu. Na severno tri-

buno je vhod na severovzhodni strani. Na stojišča bo 5 vhodov, vsi z vzhodne strani. Vhod na južno tribuno bo z južnovzhodne strani. Toaleta za gospe je ena na severozahodu, druga na severovzhodu, tretja na jugovzhodu in četrta na jugozahodu. Stranišča so na severozahodu, severovzhodu in jugovzhodu.

Oblačilnice, vstopnice vanje. Vsakemu udeležniku zleta, ki sodeluje pri katerikoli vajah, bo že v naprej zagotovljeno mesto v posebnih oblačilnicah, v treh vzporedno postavljenih, po 108 m dolgih in 10½ m širokih, v neposredni bližini telovadišča.



Ilica v Zagrebu.

Vsako društvo dobi po številu prijavljenih telovadcev dvojno število vstopnic v oblačilnice, ki jih je društvenim načelnikom razdeliti med telovadce, vsakemu po dve.

Zgoraj omenjene oblačilnice bodo označene s črkami: A, B, C, in to prva: „Garderoba A“, druga: „Garderoba B“, tretja: „Garderoba C“; v ta namen bodo pritrjeni kartoni na paviljonih.

V vsaki oblačilnici bo po celi dolžini na vsaki strani primerno število sedežev.

Sedeži bodo v vsaki oblačilnici razdeljeni na štiri oddelke, torej na vsaki strani dva oddelka, označeni bodo z rimskimi številkami

I—IV. Posamezni sedeži bodo pa označeni z arabskimi številkami.

Vstopnice bodo take-le:

**I. hrv. vsesokolski slet u Zagrebu.
God. 1906.**

Garderoba
Odjel
Sjedalo
Ime vježbača
Društvo
Župa

Na tej vstopnici zapiše načelnik ime člana in društva (Čehi: župe). Eno izmed prejetih vstopnic si prilepi telovadec na dno sokolske čepice (znotraj), drugo prilepi na vrečico, v kateri ima telovadno obleko. (Glej „Prihod v Zagreb“, str. 65.)

Ako bo več telovadcev, nego je bilo poslanih vstopnic po prejšnji prijavi, potem odredi načelnik na eno mesto po dva telovadca.

Ako sodeluje društvo pri javni telovadbi na orodju, je vstopnice tako porazdeliti, da bo cela vrsta skupaj. Zategadelj bodo člani hrvatskih društev v zadnjih četah pri prostih vajah, da se prihrani po prostih vajah urejevanje vrst za vaje na orodju.

Red v oblačilnicah. Predno greš v oblačilnico, uredi vse, da ti ne bo treba potem iz nje in da se ne zakasniš pri uvrščanju k nastopu. Telovadci smejo zasesti samo one sedeže, ki so jim jih načelniki odkazali z zgoraj navedenimi vstopnicami.

Telovadci se opozarjajo, da ni dovoljeno prehajati iz enega oddelka oblačilnice v drugega.

Slečeno obleko obesi na žebelj, čevlje postavi pod klopi pod svojim sedežem.

Denar in dragocenosti zloži v vrečico, jo zaveži in deni v skupno vrečo ali se na kak drug način pobrigaj za svojo lastnino. S seboj vzemi le majhno vsotico, da se v potrebi moreš pokrepati.

Odbor poskrbi razen tega za zanesljive paznike v oblačilnicah in se napravi tudi še posebno hranišče za dragocenosti, ki bo zraven blagajen. Najbolje se bo poslužiti teh hranišč; dotični predmet bo dati le v kuverto, ki se dobi pri hraniščih. Kuverto je zalapiti in na eni strani zapisati ime lastnika. Na drugi strani bo številka, ki jo dobi tudi lastnik kuverte, da se mu nanjo vrnejo njegove stvari. Najbolje pa je vsekakor, da se prstani in kakšne nepotrebne stvari puste doma.

Radi lažje priprave za nastop se prosijo vsi bratje telovadci, da se vzdrže nepotrebnega razgovarjanja in vsakega hrupa v oblačilnicah ter osredotočijo vse svoje misli na kar najboljši uspeh.

Na red bodo pazili člani tehničnega odseka, opremljeni z ozkimi modrimi šerpami, in pa društveni načelniki, ki so odgovorni za vse zgoraj navedeno, kakor tudi na to, da člani ne pušijo v oblačilnicah, kar je tudi redarstveno prepovedano.

Znamenje za izhod iz oblačilnice k nastopu na telovadišče da vodnik skušenj in javne telovadbe s trobko, na katero znamenje je vsem iti iz oblačilnice.

Tekma.

V nedeljo, dne 2. septembra, in v ponedeljek, dne 3. septembra, od 6. do 8. ure zjutraj bo tekmovalje priglašanih oddelkov. Vsi, ki tekmujejo, in sodniki se morajo zbrati že pol ure prej na odkazanem mestu v oblačilnicah, kjer dobe potrebna navodila glede mesta in orodja na telovadišču.

Če popolna tekmovalna vrsta ali tekmovalci posamezniki ne dospe določeni čas na mesto tekmovalja, se ne pripusti k tekmi.

Ko je vrsta, ki tekmuje na orodju, nastopila, vztraja mirno pod nadzorstvom svojega vodnika skupaj dotlej, dokler ni dovršila tekme.

Na orodju ni dovoljeno pred tekmovaljem poskušati ali sploh telovaditi na kateremkoli orodju.

Tekmovalcu se je na spodoben način vesti kakor v vrsti tako v občevanju s sodniki, sicer se mu ne dovoli nadaljno tekmovalje.

Ob kakšnem nesporazumljenju bo stvar razjasnil prisotni načelnik „Saveza“, na katerega se je sodnikom in tekmovalcem obračati.

Takoj po izvršeni vaji se je tekmovalcu postaviti v „pozoru“ pred sodnike, da čuje oceno. Če tekmovalci ni zadovoljen z oceno, se sme oglašati za popravilo, pa samo enkrat pri vsaki vaji.

Ko je tekma na enem orodju dovršena in uspeh tekme na dotičnem orodju zaznamovan v tekmovalno tabelo, izroči vrhni sodnik to tabelo vodniku oddelka, ki jo pri naslednjem orodju zopet preda daljnjemu vrhnemu sodniku.

Po tekmi na orodju bo še tekma v prostih vajah.

Tabele se razdele vrstam na telovadišču. Društva, ki ne vrnejo v izpolnitev poslani jim tabele, se ne pripuste k tekmi.

Tekma višjih oddelkov bo na orodju, nameščenem na južni strani telovadišča.

Tekma nižjih oddelkov bo na severni strani.

Tekma v prostih vajah bo v sredi telovadišča.

Na katerem orodju bo kakšna vrsta tekmovala, bo označeno na čelu tekmovalne tabele.

Ako se tekma dovrši prvi dan, je seveda drugi dan ne bo, sicer pa se nadaljuje drugi dan na isti način in ob istem času.

Kadar je kakšna vrsta tekmo dovršila, se imajo bratje takoj zopet pripraviti za glavno skušnjo, ki bo nato, ter ne smejo, dokler se skušnja ne dovrši, ostaviti telovadišča.

Tekmo sme razen Sokolov gledati vsakdo proti vstopnini 50 vin. na vseh prostorih razen v ložah, ki stanejo 2 K. Vstopnice se bodo prodajale pri blagajni na telovadišču.

Vedenje članstva na telovadišču.

Da se lažje vrše skušnje za javno telovadbo in da uspejo tem bolje, morajo vsi telovadci biti poslušni nasproti vadiateljem in načelnikom ter pazno izvršiti vse svoje naloge.

Prepovedano je klicati s telovadišča na prostor za gledalce ali opominjati telovadca, ki bi naredil pogreško, ker ga more to še bolj zmešati, zlasti če se to zgodi pred občinstvom.

Istotako ni dovoljeno tekati v telovadni obleki izven telovadišča.

Vsem telovadcem je brezpogojno pravilno držati telo kakor pri nastopu k prostim vajam tako pri izvedbi prostih vaj in vaj na orodju. Pri vajah na orodju je treba še razen tega paziti na pravilen pristop k orodju in od njega.

Člani, ki sodelujejo samo pri prostih vajah, se morajo takoj po njih izvedbi preobleči, in šele sedaj jim bo dovoljen vstop na prostor



Zrinjskega trg v Zagrebu.

za gledalce, kjer jim bo odkazano posebno mesto.

Po skušnji za proste vaje se morajo vsi člani, ki ne sodelujejo pri nadaljnjih skušnjah, brezpogojno odstraniti s prostora, določenega za vaje, dovoljeno jim je pa gledati z gledišča.

Na telovadišču se ne sme niti pušiti niti piti; za to je odločeno mesto v gostilnicah.

Člani, ki ne telovadijo, ne smejo niti ob skušnjah niti pri javni telovadbi prehajati preko ograje na telovadišče, to tem manj, da,

če treba, pazijo in pomagajo za to določenim rediteljem, da tega ne store drugi izmed občinstva.

Skušnje za javno telovadbo.

Dne 2. in 3. septembra od 8. do 11. ure bodo skušnje za javno telovadbo. Prvi dan se bodo predelale vse vaje, ki so ta dan na sporedu, drugi dan one, ki so drugi dan na sporedu.

Da se ne zakasnimo s skušnjami, morajo biti vsi bratje točno ob 8. uri pripravljeni na

telovadišču. Opozarjajo se kar najresneje vsi bratje, da dojdejo točno k skušnji, ker se brez pogoja oni, ki ne bi bili pri skušnji, ne bi pripustili k javni telovadbi. Po vsaki točki skušenj se morajo oni bratje, ki so gotovi, na odkazanem mestu pripraviti za slavnostni izprevod. Da se vse to čim točneje izvede, bodo nadzorovali pri vsakem društvu dotični načelniki ali njih namestniki, ki imajo pravico, vsakega nepokornega člana izključiti od javne telovadbe.

Za skušnje se bosta dali po dve znamenji s trobko na telovadišču in v oblačilnicah. Po drugem znamenju morajo biti vsi telovadci na svojih mestih. Zavladati ima sedaj popolna tišina. Načelniki in vaditelji morajo s svojim vplivom in s svojo energijo težiti za tem, da se odredbe izvrše čim točneje in v najkrajšem času.

Skušnja za proste vaje se izvrši v obleki, v kakršni bodo telovadci na telovadišču, bodi v telovadni, izletni ali civilni.

Vsi udeležniki javne telovadbe se opozarjajo, da bodo kakor pri skušnjah tako pri javni telovadbi pripravljeni za nastop tako, da morajo takoj oditi na telovadišče, ko so posamezne skupine dovršile svoje vaje.

Skušnje se vrše ob vsakem vremenu, in sicer v nedeljo, dne 2. septembra:

„Spljetski Sokol“: Moreška od 7—7½; Poljaki: vaje s kopji: od 7½—8; Plzenska župa: vaje na 12 bradljah od 8—8¾; vsi Sokoli: nastop, proste vaje in nastop k orodju hrv. Sokolskih društev od 8¾—9½; Slovenci: skupine na orodju od 9½—10; Čehi in Hrvatje: vaje s kiji od 10—10½;

v ponedeljek, dne 3. septembra:

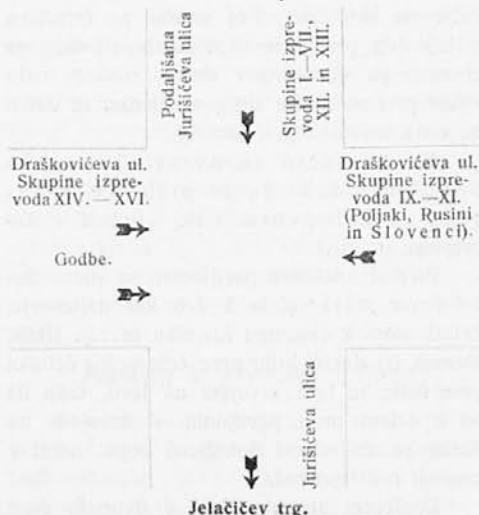
naraščaj hrv. sokolskih društev: vaje z zastavicami, orodje, igre od 8—8½; Čehi: skupine od 8½—9; Čehi: vaje s palicami od 9—9½; Bolgari, Čehi, Hrvati, Poljaki, Slovenci in Srbi: vzorne vrste na orodju od 9½—10.

Po izvršenih skušnjah se morajo vsi člani čim hitreje razvrstiti po naslednjem redu za

slavnostni izprevod.

Izprevod se zbira v Jurišičevi ulici zraven telovadišča in gre v nedeljo, dne 2. septembra ob 11. uri po tem sporedu: I. Jezdni oddlek. II. Godba. III. Zastave. IV. Predsedništvo S. H. S. D. z zastopniki sokolskih zvez. V. Bolgari. VI. Črnogorci. VII. Čehi.

(s fanfaro). VIII. Godba. IX. Poljaki. X. Rusini. XI. Slovenci. XII. Srbi iz Kraljevine. XIII. Srbi iz Hrvatske in Slavonije. XIV. Staroste hrvatskih sokolskih društev. XV. Godba. XVI. Hrvatska sokolska društva po alfabetskem redu.



Izprevod gre pred umetniški paviljon na trg Franje Josipa po Jurišičevi ulici, po Jelačičevem trgu, Marije Valerije ulici, po severni in vzhodni strani Zrinjeveca in Akademiknega trga.

Pri paviljonu pozdravi Sokolstvo mestni župan. Potem govori zastopnik S. H. S. D. Naposled zapoje vsa pevka društva „Lijepa naša“ in nato kvečjemu še eno pesem (Sokolsko himno).

Nazaj gre izprevod na zahodni strani Akademiknega in Zrinjskega trga, po Marije Valerije ulici, Jelačičevem trgu, Ilici, Frankopanski ulici pred „Sokola“, kjer se spravijo zastave ter izprevod razide

Uredba izprevoda. Vsi udeležniki izprevoda bodo stopali v četah v dvoredu, v vsakem členu po 6 Sokolov.

Slovensko Sokolstvo se za starostami vseh slov. sok. društev uredi naslednje: vse članstvo se uvrsti v zbor, katerih število se ravna po številu udeležnikov. V posamezne zbor se uvrste člani po velikosti brez razlike, h kateremu društvu pripadajo; paziti pa je po možnosti, da se člani enega društva ne uvrste v dva različna zbora. Vsak zbor obsega 4 čete. Vodnike posameznim zborom (zborniki) določi zvezni načelnik, zborniki pa pri svojem zboru določijo vodnike posameznim četam (četniki) in pa krajnike. Zbor koraka takole: najprej zbornik, 3 korake za

njim prva četa v dvoredu, 1 korak za sredo prve čete četnik prve čete, 6 korakov za prvo četo druga četa v dvoredu (t. j. njen prvi člen 6 korakov za prvim členom prve čete), 1 korak za njeno sredo njen četnik in tako dalje vse štiri čete. Tri korake za četnikom zadnje čete prvega zbora stopa zbornik drugega zbora in za njim njegov zbor v enakem redu kakor prvi zbor. Za drugim zborom se uvrsti na enak način tretji, četrti itd.

Na ta način se uvrsti slovensko Sokolstvo tudi že po prihodu v Zagreb na kolodvoru. (Glej „Prihod v Zagreb na str. 65.)

Pred umetniškim paviljonom se stisne Sokolstvo v „stik“ (četa k četi kar najtesneje, četnik stopi k desnemu krajniku prvega člena, zbornik na desno krilo prve čete poleg četnika prve čete), in to z zavojem na levo, tako da bo s čelom proti paviljonu. Z zavojem na desno se za odhod Sokolstvo zopet uredi v prejšnji red izpreveda.

Društveni staroste stoje v dvoredu pred paviljonom, praporščaki na desni in levi strani paviljona.

Sokoli v društveni opravi se morajo brezpogojno vsi udeležiti izpreveda.

V izprevod se ne sme nihče v civilni obleki vmešavati.

Če se zakasni posameznik ali celo društvo, ni dovoljeno iti v izprevod, zlasti tedaj ne, če se izprevod že pomika. Istotako ni dovoljeno izstopiti iz izpreveda.

Pušiti v izprevodu ni dovoljeno niti pri odmoru.

Vsakdo naj pazi na kar največjo disciplino in najboljši red v izprevodu.

Slovenska sokolska društva opozarjamo, da kar najbolje še porabijo kratki čas do zleta v izvežbanje vseh članov, ki se udeleže zleta, v redovnih vajah, zlasti pa v pravilnem korakanju. **Bratje načelniki, ne pripustite k nastopu v kroju nikogar, kdor se ni dobro izuril v redovnih vajah!**

Društvom ki imajo zastave!

Vsa društva, ki imajo zastave, naj jih ponesejo s seboj.

Pri izprevodu korakajo praporščaki z zastavami vsi skupaj.

Praporščaki slovenskih sokolskih društev imajo na desni rami zaponko rdeče barve ter

rokavice; dosedanjih trobojnih šerp nimajo več. Praporščaki, pazite, da ste opravljeni po tem predpisu!

Po prihodu v Zagreb se zastave odlože na galeriji telovadnice zagrebskega Sokola, rokavice v posebni sobi na galeriji.

K javni telovadbi je zastave nekoliko prej, nego se prične, prinesiti in postaviti na odkazana mesta.

Praporščaki morajo rokavice sneti, kadar ne nosijo zastav.

Javna telovadba.

Spored javne telovadbe dne 2. in 3. septembra glej na str. 64.

Dne 2. septembra sodelujejo Slovenci pri 1. točki (proste vaje) ter izvedejo sami 4. točko: skupine na orodju.

Dne 3. septembra sodelujejo Slovenci pri prostih vajah in pri 4. točki: vajah vzornih vrst na orodju.

Vsi slovenski telovadci se imajo ob polu 3. uri pop. v nedeljo in ponedeljek zbrati v svoji oblačilnici (garderoba B), se takoj preobleči v telovadno obleko ter na svojih sedežih čakati, da se uvrste.

Da javna telovadba uspe tem bolje, je paziti vsem telovadcem, da so zmerni pri obedu in da ne pozabijo o pravem času iti na zbirališče; čim preje, tem bolje, vsaj pol ure pred začetkom telovadbe bodi vsakdo v oblačilnici.

Javna telovadba se začne točno ob označenem času. Kdor izmed telovadcev ne bo na svojem mestu pri uvrščanju, ne sme sodelovati pri javni telovadbi. Ko se izvrši kakšna točka sporeda, se morajo telovadci, ki ne sodelujejo več pri kakšni nadaljnji točki, takoj preobleči in oditi na odkazani jim prostor za gledalce.

V oblačilnicah in na telovadišču mora ves čas vladati najstrožja disciplina; kdor jo prekrši, se takoj izključi od nadaljnje telovadbe.

Slovenski telovadci, ki sodelujete pri skupinah na orodju v nedeljo, bodite pripravljene za nastop nekoliko prej, nego dovrši hrvatsko Sokolstvo vaje na orodju.

Uvrščanje članstva za nastop k prostim vajam.

Telovadci se bodo uvrščali v oblačilnicah, in sicer v garderobi A: Čehi in Poljaki, v garderobi B: Bolgari, Srbi, Slovenci in oni

člani hrvatskih društev, ki ne telovadijo na orodju; v garderobi C: Hrvati, ki vadijo tudi na orodju.

Garderoba B:

Klopi za 182 telovadcev.

Klopi za 91 telovadcev	Klopi za 91 telovadcev
oddelek I.	oddelek II.
Vhod ➡	◀ Vhod
oddelek IV.	oddelek III.
Klopi za 91 telovadcev	Klopi za 91 telovadcev

Klopi za 182 telovadcev.

Enako sta urejeni garderoba A in C.

Iz telovadcev teh treh garderob se tvorijo štirje osmerostopni predelki (struje), vsak po 272 telovadcev ali 34 vrst po 8 telovadcev, skupaj torej 1088 telovadcev.

Vsak predelek ima svojega vodnika: prvega vodi br. Radoslav Mužević, drugega br. Jos. Hanuš, tretjega br. Josip Hirt, četrtega br. Ivan Kosatik.

Nadzorstvo v garderobi A ima br. Mužević, v garderobi B br. Hanuš, v garderobi C br. Hirt in br. Kosatik.

Pri nastopu stopajo navedeni vodniki vsak na čelu svojega predelka 3 korake pred njim. Med prvim predelkom in vodnikom drugega je razdalje 5 korakov, istotako glede 3. in 4. predelka.

Ker se na telovadišču razdele osmerostopi na četverostope, bo vsakemu vodniku pridelen še en vaditelj, vsled česar bo po razvoju v četverostope na njih čelu osem vodnikov. Ob nastopu stoji vsak pridelenih vaditeljev na desni strani predelka pri prvem krajniku. Ti vaditelji so: pri 1. predelku br. Krasnik, pri 2. br. Mahorić, pri 3. br. Hinterhober, pri 4. br. Jernejc; na pomoč so obenem vodnikom pri uvrščanju in nadzorstvu v oblačilnicah, in sicer v garderobi A br. Krasnik, v garderobi B br. Mahorić, v garderobi C br. Hinterhober in br. Jernejc.

V garderobi B razdele nadzorniki člane po 4 na vsaki strani. Ker je garderoba v sredi pregrajena, so vsled tega tudi četverostopi obeh strani oddeljeni in se pozneje, ko izidejo iz garderobe, spoje v osmerostope.

Ko se članstvo prešteje in uredi, se nadzorniki sestanejo, preštevši članstvo v svoji garderobi, in sedaj se še članstvo razdeli v 4 enake osmerostopne oddelke.

Kadar je vse članstvo tako razdeljeno, tedaj se veli v vsakem osmerostopnem predelku krajnikom, t. j. onim članom, ki so ob straneh: „U veliki čučanj — **sad!**“ (V čepenje — **zdaj!**), „Usprav — **sad!**“ (Vzklon — **zdaj!**), kar je treba zategadelj, da si krajniki zapomnijo meje četverostopov.

Sedaj se še četverostopi odštejejo in to s strani od 1—34 in opozore vsi člani in posebno krajniki, kje jim je ustaviti stopanje na telovadišču, namreč pri arabskih številkah, ki so nameščene na ograjah na južni in severni strani.

Nastop k prostim vajam.

Sokolstvo izide najprej iz garderobe A, potem B in C ter gre na telovadišče v četverih osmerostopnih predelkih, na čelu s svojimi vodniki, opremljenimi z rdečimi zastavicami v desni roki v ta namen, da dajo znamenja pri posameznih zavojih na telovadišču.

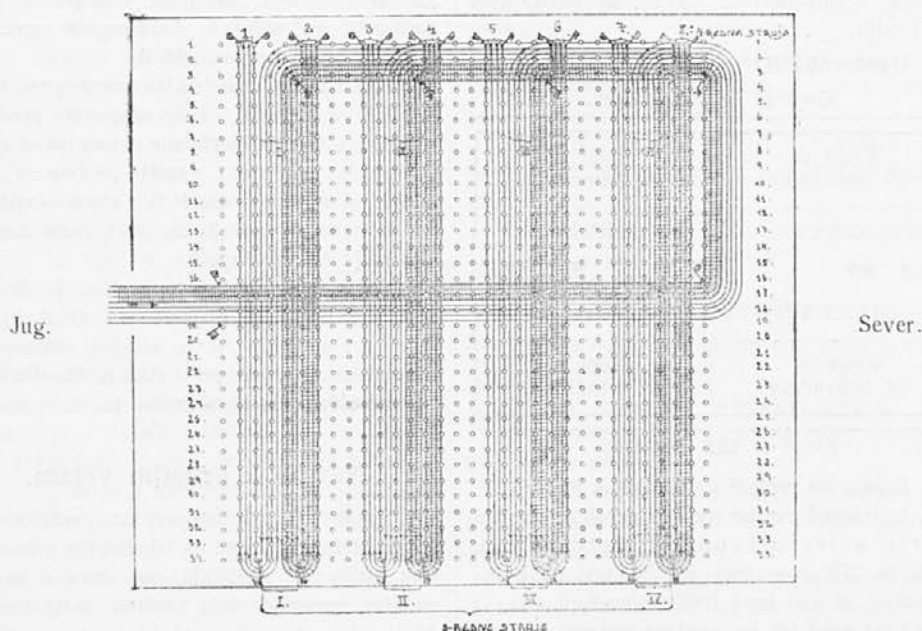
Na telovadišču se koraka ob sviranju nove sokolske koračnice „Sletovke“ (Zletovke) in skozi vrata na južni strani, ki so določena samo za telovadce.

Prišedši na telovadišče, stopa Sokolstvo v srednji smeri do nasprotne severne strani, kjer bo označen cilj z vtaknjeno zastavo, pri kateri se ima zaviti na levo v kotu 90° do vogla, kjer zopet zastava označuje zavoj, in to zopet v kotu 90° na levo, po katerem se nadaljuje pohod ob obodu telovadišča ob glavni tribuni (na zahodni strani), s te strani pa vsi štirje predelki istočasno ob zastavah zavijejo v kotu 90° proti nasprotni vzhodni strani od glavne tribune.

Tu na vzhodni strani bosta za vsak osmerostopni predelek vtaknjeni 2 zastavi, med katerima ima iti ves predelek, s to razliko, da je tu četverostopom vsakemu zase zaviti v kotu 180°, t. j. desni četverostop zavije ob desni zastavi v desno v protihodu, levi četverostop pa ob levi zastavi v levo v protihodu.

Predno pa pridejo predelki med zastave, je onim vaditeljem, ki so v predelku stopali na strani, skočiti pred svoje četverostope in, dvignivši istočasno z vodniki zastavice, označijo tako zavoj, da zamahnejo z zastavico v stran zavoja. Ti vaditelji imajo modre zastavice.

Glavna tribuna.



Vzhod.

Nastop k prostim vajam.

Po zavoju v četverostope stopajo vodniki, ki jih je sedaj osem, natančno proti rimskim številkam, ki so na obodu telovadišča.

Stopajoč tako blizu do prve tretjine, se obrnejo vodniki II. in III. predelka, dvignejo zastave in pokažejo ž njimi proti številkam južne in severne strani, pri čemer še veli vodnik II. predelka „Lijevo gledj!“ in vodja III. predelka: „Desno gledj!“, kar znači, da se ima leva polovica Sokolstva ravnati po številkah na levi strani, desna polovica pa po številkah na desni strani. Pri tem imajo člani korakati do višine onih števil, s katerimi so bili pred nastopom označeni, in prišedši do znaka, zabitega v tleh in nahajajočega se v višini določene številke, enostavno se ustaviti brez kakšnega povelja. —

Razen na ravnanje po številkah morajo še osobito paziti krajniki, da bo stopanje lepo izravnano, namreč, da ne idejo naprej ali ne zaostanejo oni člani, ki so med krajniki.

Tako se doseže čelni razstop med stopanjem, pri katerem je vsem članom vso pozornost obrniti na številke in uravnava ter po tem urediti tudi korakanje.

Ko so vsi člani na svojih mestih, obrnejo pogled naprej proti vodniku javne telovadbe pred glavno tribuno, ki bo dal znak za

razstop iz sredine.

Vodnik zatrobi, dvigne zastavo in zamahne ž njo na desno in levo navzgor.

Zamah z zastavo naprej nato označuje prvo dobo razstopa, na katero naredo krajniki četverostopa odkorak z vnansjo nogo, pa dvignejo drugo nogo v stran, napno v kolenu in jo spuste istočasno k stoječi nogi.

Drugi zamah z zastavo označuje drugo dobo razstopa, na katero sedaj vsi člani naredo odkorak, zraven pa še istočasno, spustivši noge v spetno stoji, odročje tako, da dlan odprte roke sméri k tlom; prsti na roki morajo biti sklenjeni.

Na povelje: „Ruke dole — sad!“ („Priročiti — zdaj!“) priroče vsi telovadci in udarijo z rokami ob stegna, takoj nato pa stisnejo roke v pesti, tako da je palec na kazalcu in srednjiku.

V točno zavzetem „pozoru“, ne da bi se ganil kateri član, morajo sedaj vsi člani vztrajati, dokler ne da vodnik znaka za proste vaje.

Izvedba prostih vaj.

Na znamenje s trobko začne godba svirati fanfaro, po fanfari pa pokažeta najprej prvo vajo 2 kazatelja nad tribuno, in sicer dvakrat zapored.

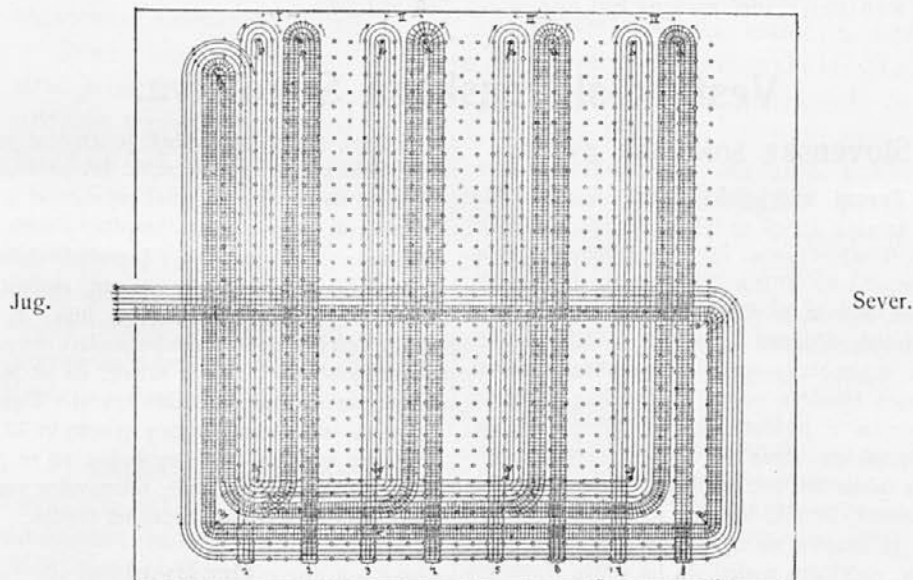
Nato godba zopet zasvira fanfaro, potem pa izvedejo vajo vsi Sokoli, in sicer vsako vajo po osemkrat.

Tako se postopa dalje pri vseh petih vajah.

Med posameznimi vajami ni odmora, nikomur se ni niti ganiti. Zlasti pri 3. vaji ni dovoljeno prahu s kolen stepati, niti pri 5. vaji po ležni opori roke čistiti prahu.

Proste vaje se bodo izvajale s sokolskimi čepicami na glavi, brez čepice se nihče ne pripusti k telovadbi.

Glavna tribuna.



Odhod od prostih vaj.

Na znamenje s trobko zasvira godba sokolsko koračnico „Z levjo silo“, šele na znamenje vodnika z zastavo pa začne Sokolstvo korakati, in to dva in dva četverstopa v protihodu na znotraj. Vsi četverpredelki korakajo s skrajnim korakom dotlej, dokler niso izravnani proti vzhodni strani, kjer na obodu telovadišča zavije prvi predelek v kotu 180° na desno, t. j. v protihodu na desno. Ostali predelki, došedši do zastavic, nekoliko oddaljenih od oboda telovadišča proti njegovi sredini, zavijejo v kotu 90° na desno in se priključijo prvemu predelku. Povelje: „Obični — krok!“ („Dolgi ko—rak!“), v katerega se

Kroženje z zastavo nad glavo znači, da se bo ista vaja ponovila, ker se ni dobro izvedla (samo pri skušnji).

Telovadci se opozarjajo, naj pazijo, da so dobro uravnani in kriti.

Sestop in odhod.

Slično, kakor se je izvedel razstop, se telovadci na znak zastave zopet spoje proti sredi, in sicer sledi opozoritvi z zamahom zastave zamah z zastavo od zgoraj naprej, ki označuje prvo dobo, na katero izvedejo vsi člani pozameznih četverstopov odkorak z notranjo nogo, napešni in priključivši vnanjo. Na drugi zamah naredi samo še krajniki odkorak, in tako dobimo zopet osem četverstopov, točno pokritih in izravnanih.

preide iz kratkega, da vodnik javne telovadbe najprej prvemu predelku pri zavoju na južno-vzhodni strani, ostalim pa, ko se uveri, da članstvo docela urejeno stopa, t. j. kadar bodo posamezni oddelki imeli za korakanje zgoraj navedeno razdaljo. Na to povelje stopajo vsi štirje predelki v kar najstrumnejšem koraku dalje ob obodu na južni strani, došedši pa do vogala na južnovzhodni strani, zavijejo na levo in stopajo ob obodu vzhodne strani. Na severnovzhodni strani zopet zavijejo v kotu 90° na levo in stopajo ob obodu severne strani do sredine, kjer zavijejo v srednji smeri proti izhodu in ostavijo telovadišče.

Seja načelnikov in sodnikov.

V soboto, dne 1. septembra, se bo vršila ob 8. uri zvečer na balkonu „Kola“ ali na galeriji zagrebskega „Sokola“ **seja društvenih načelnikov**. Brate načelnike opozarjamo, da se te seje zanesljivo udeleže.

Po seji načelnikov bo ob 9. uri istotam **seja tekmovalnih sodnikov**.

Znaki članov raznih društev.

Predsedništvo „Saveza hrvatskih sokolskih društev“: trobojen pasek na levi strani prsi z napisom: Predsjedništvo S. H. S. D.
Reditelji: rdeč znak na levi roki.

Sprejemni odsek: moder znak na levi roki.

Stanovanjski odsek in vodniki: pasek v narodnih barvah po narodnosti gostov.

Blagajniki: rumen znak na levi roki.

Zabavni nadzorniki: bel znak na levi roki.

Aprovizacijski odsek: vijoličast znak na levi roki.

Izletni odsek: zelen znak na levi roki.

Zdravstveni odsek: bel znak z rdečim križem na levi roki.

Damski odsek in vsi ostali odseki: trobojne kokarde na levi strani prsi.

Novinarji: bel gumb v gumbnici z rdečo črko N.

Sokolsko redarstvo: rdečebel znak na levi roki.

Vestnik slovenskega Sokolstva.

Slovenska sokolska zveza.

Zvezni vaditeljski zbor. V seji dne 24. junija 1906 so bili v zvezni vaditeljski zbor izvoljeni bratje: Miroslav Ambrožič, Viljem Bukovnik in Viljem Vincenc (iz Ljubljane), Evgen Sajovic (iz Kranja) in dr. Janko Šavnik (iz Trsta). Sklenilo se je do definitivno urejene organizacije vaditeljskega zbora osnovati začasen tehničen odsek, ki naj bo zveznemu načelniku v podporo pri izvrševanju sklepov vaditeljskega zbora in ureditvi nujnih zadev. V ta odsek so bili izvoljeni bratje Ambrožič, Bukovnik, Drenik, Vincenc in Kostnapfel. Načrte za skupine na orodju na hrvatskem zletu je br. načelniku poslati do 15. julija. Naprositi je tehnični odsek Hrvatske sokolske zveze, da preloži skupine na nedeljo 2. septembra, ker mnogo slovenskih telovadcev ne bo moglo v ponedeljek 3. septembra ostati v Zagrebu. Vsako za skupine priglasičenih društev izvede 3 skupine, naposled vsa društva skupaj eno skupino.

V seji dne 29. julija 1906. je bil za zveznega podnačelnika izvoljen brat Josip Smertnik. Poravnala se je sporna zadeva med goriškim in solkanskim Sokolom. Prošnjo, da nastopijo Slovenci v Zagrebu s skupinami že

v nedeljo, dne 2. septembra, je tehnični odsek Hrv. sok. zveze ugodno rešil. Br. načelnik je opozoril na napake, ki so se pri zadnjih javnih telovadbah pokazale pri izvedbi prostih vaj. Sklenilo se je od prostih vaj v Zagrebu brezobzirno izključiti vsakogar, kdor se pri skušnji ne izkaže za docela izurjenega v njih. K telovadbi vzornih vrst v Zagrebu postavi slovensko Sokolstvo 4 vrste. Zbor je sklenil, da se je slovenskemu Sokolstvu udeležiti tekme v Zagrebu. Priglasile so se takoj 4 vrste v višjem in 12 vrst v nižjem oddelku. — Popoldne so se praktično predelale proste vaje, tekmovalne vaje in določil način izvedbe skupin na orodju.

Društva.

„**Žalski Sokol**“. Žalski odsek „Celjskega Sokola“ se preosnuje v samostojno društvo. Ustanovni občni zbor je bil določen na 19. avgusta 1906.

Prvaški Sokol. Na rednem občnem zboru telovadnega društva „Prvaški Sokol“, ki se je vršil dne 21. t. m., je bil izvoljen tale odbor: Starosta: br. dr. Josip Taganelj; podstarosta: br. Josip Mozetič; tajnik: br. Anton Zorn; blagajnik: br. Vinko Tušar; odborniki: Jakob Gregorič, Jakob Zorn, Edvard Furlan.

Ker smo danes izdali dve številki obenem, izide prihodnja, 10. šte., dne 25. oktobra.

Urednik: Dr. Viktor Murnik.

Tisk „Narodne tiskarne“ v Ljubljani.